

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 146 (245) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 24 października 1928 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Polska a Z. S. R. R. — Niemcy a Z. S. R. R. — Państwa bałtyckie a Z. S. R. R. — Stany Zjednoczone a Z. S. R. R. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły niewuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prawda 21.X zamieszcza odezwę biura wykonawczego czerwonej międzynarodówki związków zawodowych w Moskwie do proletariatu Łodzi. Odezwa życzy powodzenia w walce o zwycięstwo proletariatu polskiego nad kapitalizmem i rządem faszystowskim. Ten sam dziennik ogłasza odezwę wymienionego biura wykonawczego do robotników wszystkich krajów, wzywającą do niesienia pomocy proletariatowi łódzkiemu, oraz odezwy innych organizacji komunistycznych tej samej treści.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Prawda 21.X donosi o decyzji banków niemieckich wysłania swych delegatów na międzynarodową konferencję wierzycieli Rosji w Londynie. Decyzja ta jest otwartym wystąpieniem pewnych kół wpływowych burżuazji niemieckiej przeciwko ZSRR. Koła te usiłują nawiązać kontakt z francuskimi i angielskimi wierzycielami Rosji. Nie wpłynie to na zmianę stanowiska rządu ZSRR w sprawie długu Rosji carskiej, lecz wpłynąć może na stosunki niemiecko-sowieckie. Przez podpisanie traktatu w Rapallo zrezygnowały Niemcy z jakichkolwiek pretensji finansowych do Rosji. Wysuwanie tych pretensji może dać rządowi sowieckiemu asumpt do wysunięcia własnych pretensji w stosunku do Niemiec. Rząd niemiecki powinien określić swoje stanowisko w tej kwestji, zachowanie neutralności jest bowiem niedopuszczalne.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Izwiestja 20.X, donosząc o niezaprośzeniu sow. attache wojskowego w Rydze Sudakowa na manewry armji łotewskiej, oświadczają, iż demonstracja ta stanowi część wielkiej kampanji pewnych kół łotewskich przeciwko Sudakowowi. Niezaproszenie Sudakowa na manewry świadczy o tem, iż wyżsi kiero-

wnicy armji łotewskiej biorą udział w tej kampanji. Rząd sowiecki postanowił znieść urząd swego attache wojskowego w Rydze i zażądał odwołania łotewskiego attache wojskowego z Moskwy. Kampanja przeciwko Sudakowowi była wynikiem polepszenia stosunków sowiecko-łotewskich w ubiegłym półtorarocznym okresie oraz wyrazem usiłowań pewnych kół łotewskich w kierunku naprężenia tych stosunków.

STANY ZJEDNOCZONE A Z. S. R. R.

Prawda 21.X omawia stosunki polityczne i gospodarcze pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a ZSRR. Umowa, którą „Amtorg“ zawarł z generalnem towarzystwem elektryczności w Stanach jest krokiem ku zbliżeniu gospodarczemu Stanów z ZSRR. Zbliżenie to wymaga równoległego zbliżenia politycznego, które nastąpi nieuniknienie ze względów gospodarczych.

Ekonomiczeskaja Żiżń 21.X omawia w art. wst. transakcję „Amtorgu“ z amerykańskim towarzystwem „General Electric“. Transakcja ta została zawarta w chwili, gdy koła polityczne w Stanach Zjedn. zaczęły sprawę ustosunkowania się do Rosji. Dotychczas stosunek ten nacechowany jest walką ministerstwa handlu z ministerstwem spraw zagranicznych Stanów. Gdy ministerstwo handlu dąży do rozwoju stosunków handlowych z ZSRR, kierownicy polityki zagranicznej Stanów trwają przy nieuznawaniu władzy sowieckiej w ZSRR. Konieczności gospodarze zaczynają jednak odgrywać wielką rolę w stosunkach pomiędzy Stanami a ZSRR. Transakcja „Amtorgu“ z „General Electric“ stanowi wyłom w blokadzie kredytowej ZSRR. „General Electric“ udzieliło ZSRR 5-letniego kredytu bez wszelkich warunków dodatkowych. Transakcja ta świadczy, iż ZSRR nie znajduje się bynajmniej w sytuacji bez wyjścia. Przedewszystkiem winny na to zwrócić uwagę Niemcy, którym udział w przeciwsowieckiej polityce nie może przynieść żadnych korzyści. Ustęp końcowy artykułu zawiera życzenie przyspieszenia uznania rządu sowieckiego przez Stany.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prasa sowiecka donosi o poważnym obostrzeniu się zatargu pomiędzy większością partyjną a nowopowstałą „opozycją pravicową“.

Prawda 19.X ogłasza odezwę C. K. partji do wszystkich członków partyjnej organizacji w Moskwie. Odezwa ta omawia znaczenie rozwoju ciężkiego przemysłu dla całokształtu politycznego i gospodarczego życia ZSRR i przypomina członkom moskiewskiej organizacji partyjnej twierdzenie Lenina, który oświadczył, iż niezależność gospodarcza i polityczna Rosji uzależniona jest od rozwoju ciężkiego przemysłu. Pomna tych słów wodza, dąży partja komunistyczna konsekwentnie do uprzemysłowienia ZSRR. Wobec odosobnienia finansowego ZSRR oraz wielu innych powodów, napotyka polityka sowiecka na drodze ku temu uprzemysłowieniu na rozmaite i liczne trudności. Trudności te powodują w pewnych kołach partyjnych i robotniczych dążenie do rewizji sowieckiej polityki industrializacyjnej. Nastroje te stwarzają dążenie do rewizji sowieckiej polityki gospodarczej we wszystkich dziedzinach i do oddania ZSRR na łaskę światowego kapitału. Rozwój rolnictwa sowieckiego, przez który zwolennicy tych nastrojów zastąpić chcą rozwój przemysłu, uzależniony jest również od sytuacji w przemyśle sowieckim. Nowa opozycja nie rozumie, iż reorganizacja rolnictwa sowieckiego przeprowadzona być może jedynie na podstawie oparcia go na zasadach spółdzielczości i kolektywizacji oraz na zastąpieniu kapitalistycznych czynników w rolnictwie przez czynniki socjalistyczne. ZSRR znajduje się w okresie, gdy zagrażają mu imperjaliści obcy, zaś wewnątrz państwa podnoszą głowę: burżuazja handlowa, inteligencja burżuazyjna i zamożni rolnicy. Nastroje tych warstw powodują odpowiednie nastroje w pewnych kołach partyjnych. Jeszcze w lutym r. b. C. K. partji wskazywał w swym okólniku na istnienie pewnych grup partyjnych, które nie rozumieją istoty walki klasowej na wsi i dążą do pokojowego współżycia z kulakiem. Jest to tendencja, narówni niebezpieczna z tendencją „trockistów“, do zerwania kontaktu pomiędzy klasą robotniczą a średniozamożnym rolnikiem. Zwalczenie nastrojów pra-

wicowych narówni ze zwalczaniem „trockizmu“ pozostaje naczelnym zadaniem polityki partyjnej. W tej walce moskiewska organizacja partyjna zajmuje honorowe miejsce. Organizacja ta zachowuje wierność zasadom lenińskim, lecz niektórzy członkowie komitetu organizacji i odpowiedzialni pracownicy partyjni wykazywali ostatnio brak energii w zwalczaniu nastrojów pravicowych i podpadali pod wpływ tych nastrojów. Obecnie dokonał komitet moskiewski niezbędnej reorganizacji personalnej. Należy odrzucić pogłoski o jakiegokolwiek walce pomiędzy C. K. a komitetem moskiewskim organizacji. C. K. jest pewny, iż opozycja pravicowa w organizacji moskiewskiej będzie zlikwidowana oraz że organizacja ta będzie kroczyła nadal ku uprzemysłowieniu ZSRR, ku socjalizacji rolnictwa i zwalczała wszelkie tendencje opozycyjne.

Ibidem ogłasza uchwały licznych organizacji partyjnych w Moskwie, Kijowie, Tyflisie, Charkowie, Dniepropietrowsku, Rostowie nad Donem i t. d., zwrócone przeciwko „opozycji pravicowej“.

Izwiestja 19.X donoszą, że plenum obwodowego komitetu partji w Leningradzie po wysłuchaniu referatu komisarza ludowego handlu Mikojana powzięło uchwałę, zwróconą przeciwko „prawicowemu odchyleniu“ oraz „kontr-rewolucyjnej akcji trockistów“, którzy usiłują wykorzystać dla swych celów chwilowe trudności aprowizacyjne.

Prawda 20.X ogłasza liczne uchwały partyjnych organizacji przeciwko próbom rewizji partyjnej polityki industrializacyjnej oraz uchwałę połączonego plenum M. K. i M. K. K. w sprawie sytuacji w moskiewskiej organizacji partyjnej. Uchwała ta wita ogłoszoną przez „Prawdę“ 19.X odezwę C. K. partji, uznaje, iż kierownictwo organizacji moskiewskiej dopuściło się błędów politycznych, nawołuje członków organizacji do zwalczania niebezpieczeństwa pravicowego oraz zwalnia od pełnienia obowiązków zwolenników „prawicowego odchylenia“: sekretarza i członka prezydium M. K. K. Moroza, członka biura i sekretarjatu M. K. Mandelstama i członków biura M. K. Riutina i Pieńkowa.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prawda 16.X. donosi, że ambasador francuski w ZSRR Herbetto wręczył zastępcy komisarza ludowego spraw zagranicznych Litwinowowi dwa egzemplarze paktu Kellogga, podpisane osobiście przez Kellogga. Herbetto zaznaczył, że doręczenie to równoznaczne jest z notyfikacją przyjęcia do wiadomości sowieckiego przyłączenia się do paktu.

Ruś 7.X donosi o zgonie b. członka rosyjskiego Rządu Tymczasowego w roku 1917 — Włodzimierza Lebiediewa. Na emigracji odgrywał Lebiediew wybitną rolę wśród zwolenników Kiereńskiego.

Ruś 10.X donosi, że Karol Radek przybył do Moskwy w celu poddania się niezbędnej ze względu na jego stan zdrowia operacji.

Za Swobodu 16.X. donosi, że Burcew wznawia w Paryżu wydawnictwo swego pisma „Obszczeje Dieło“. Redagowane przez Burcewa pismo w języku francuskim „La Cause Commune“ prowadzone będzie nadal.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Słowo 14.X. Premier polski o zmianie Konstytucji. — Na tematy ukraińskie. — Protest i rewelacje Ukraińca Szehuchina.

